

1. 2. 3. 4. Terveysteknologian suomalaisosaajia.

1980-luvun lopulla nuori insinööriopiskelija Jouni Ihme näki lehdessä työpaikkailmoituksen, jolla Instrumentarium etsi elektroniikkasuunnittelijaa. Hän haki paikkaa, sai sen ja huomasi päätyneensä näköalapaikalle mielenkiintoiselle, vauhdilla kehittyvälle toimialalle. – Huomasin, että terveysteknologiassa pystyy insinöörin tehtävää toteuttaessaan vaikuttamaan ihmisten ja koko yhteiskunnan hyvinvointiin, Jouni Ihme sanoo.

Toimiala oli siis valittu ja kun yrittäjägeenit alkoivat viiden "Instrun" vuoden jälkeen vaatia omaansa, syntyi Ouluun vuonna 1994 Innokas Medical. – Visio oli selvä. Uskoin ja uskon edelleen, että voimme lääketieteen tekniikkaa kehittämällä tukea hoitotyötä ja vastata osaltamme haasteeseen terveydenhoitomme tason säilyttämisestä, vaikka väestö ikääntyy.

Mutta matkan varrella on tarvittu muutakin kuin innovatiivista, asiakkaiden tarpeita kuunnellen kehitettyä teknologiaa. Toimitusjohtaja **Jouni Ihme** kuvaa terveydenhuoltoa toimintaympäristönä hitaaksi ja jäykkäliikkeiseksi: Mitä tehdä, kun vaikkapa suuren sairaalan tietojärjestelmät tai prosessit on tehty sellaisiksi, etteivät ne kerta kaikkiaan taivu tuotteen hyödyntämiseen?

Tässä kohdassa astuu kuvaan peräänantamattomuus. – On uskottava kuin pöljä omaan asiaansa, Jouni Ihme tokaisee. – Edellytyksenä on tietysti se, että takana on oikeaa, tutkittua tietoa siitä, millaisiin hoitotuloksiin ja kustannuksiin s - ä ä s -

töihin ratkaisulla päästään.

Innokas Medicalin taival osoittaa, että innovatiivinen tuotekehittely yhdistettynä sinnikkääseen vuoropuheluun terveydenhuollon palvelujärjestelmien ja prosessien kanssa on mahdollinen. Se on synnyttänyt alkuvuosien tuskaisen puskemisen jälkeen parempia tutkimus- ja hoitomenetelmiä ja uudentyypisiä ratkaisuja ja kantanut sitä kauniimpaa hedelmää, mitä pitemmälle on tultu.

Yhtiön liikevaihto kasvoi vuonna 2007 50 prosenttia ja oli 9,1 miljoonaa euroa, ja kasvu näyttää jatkuvan edelleen. Innokas Medicalista on kasvanut 15 vuoden aikana 150 henkilöä työllistävä, terveydenhuollon teknologialaitteiden sopimussuunnitteluun ja -valmistukseen erikoistunut yritys. Yhtiö on ainoa suomalainen sopimus-toimittaja, joka on keskittynyt pelkästään terveysteknologiatoimialaan. Toimipisteet sijaitsevat Kempeleessä, Helsingissä, Kuusamossa ja Viron Rakveressä.

Innokas Medical on vakiinnuttanut asemansa myös alan kansainvälisenä toimijana. Asiakaskuntaan kuuluu sekä globaaleja lääketieteen tekniikan brändejä että kansainvälisille markkinoille tähtääviä, alkuvaiheessa olevia suomalaisia terveysteknologiayrityksiä.

– Terveysteknologian kasvupotentiaali ja innovatiivisuus on suuri. Toimialan liikevaihto Suomessa on tänä päivänä noin yksi miljardi ja se tarjoaa 10 000 suoraa työpaikkaa ja välillisesti työtä suurelle joukolle alihankkijoita, Terveysteknologian Liitto FiHTA:n puheenjohtajana toimiva Jouni Ihme sanoo. Maailmanlaajuisesti kyse on todella suuresta liiketoiminnasta. Lääkintälaitteiden business on globalisti noin 180 miljardin euron luokkaa vuodessa.

Ala on kasvanut viime vuosina 10 prosentin vuosivauhdilla. – Lisäksi se on Suomelle hyvä bisnes, sillä tällä toimialalla vientiä on kaksi kertaa enemmän kuin tuontia.

Suomalaisesta lääkintälaitteiden tuotannosta menee vientiin yli 95 %. Viime vuonna vienti nousi samalle tasolle kuin edellisenä huip-

puvuotena eli 877 miljoonaan euroon. Vienti suuntautuu melko tasaisesti ympäri maapalloa.

Jouni Ihme kertoo, että terveysteknologian tuotteet ovat tänä päivänä hyödynnettävissä kutakuinkin samanlaisina joka puolella maailmaa oli kyse sitten leikkauksalaitteista, kuntoutuksen välineistä tai vaikkapa hammaslääketieteen kuvantamislaitteista. – Käyttöönotto voi vaatia omat kiemuransa, mutta jo suunnittelussa otetaan huomioon se, että itse teknologinen tuotealusta istuu joka puolelle. Ennen oli toisin - silloin yhtä ja samaa laitetta saatettiin valmistaa kymmeninä eri maakohtaisina versioina.

Amerikkalaisprofessorit **Charles Sabel** ja **AnnaLee Saxenian** ilmaisivat hiljattain Sitran raportissa huolensa siitä, löytyykö Suomen teollisuudesta jatkossa tarpeeksi innovatiivista potkua ja pyrkyä nimenomaan kansainvälisille markkinoille. Terveysteknologia on kotimarkkinoiden pienuuden vuoksi suuntautunut jo valmiiksi maailmalle, mutta Jouni Ihme sanoo, että haaste on silti yhtäläinen.

– Ainoa ratkaisu on elintärkeä yhteistyö yritysten, tutkimuslaitosten ja terveydenhuollon palveluntuottajien välillä. Se on meille jokapäiväistä elämää niin terveydenhuollon suurten julkisten toimijoiden kuin alan pienten yritysten kanssa. Ensiarvoisen tärkeinä yhteistyökumppaneina siinä ovat mukana yliopistot ja yliopistolliset sairaalat, joiden tutkimusavulla kentän tarpeista pystytään jalostamaan sekä kotimaan markkinoita että vientiä palvelevaa terveysteknologiaa.

Tämänhetkessä talouslamassa Jouni Ihme näkee myös mahdollisuuksia. – Viime nousukauden aikana haluttiin antaa sellaista kuvaa, että liiketoimintaa voidaan luoda rahalla, pelkillä yritysostoilla, ja ettei ole väliä sillä, kuka yritykset omistaa. Itse uskon, että nämä vaikeammat ajat eheyttävät ja vahvistavat suomalaista yrittäjyyttä ja tuovat uudestaan näkyviin myös suomalaisen omistajuuden arvon. – Suomihan elää nimenomaan työstä. Terveysteknologia on sellainen korkea osaamista vaativa ala, joka istuu juuri tänne.

Pienet ft-yritykset tuottavat ja testaavat ideoita

Fysioterapiaan ja kuntoutuksen suunnatut tutkimus- ja hoitolaitteet ovat kuuluneet alusta asti merkittävänä osana Innokas Medicalin toimintaan ja ovat edelleen yksi sen erittäin tärkeä liiketoiminnan tukijalka. Jouni Ihme kertoo yhteistyön alan pienten, mutta erittäin dynaamisten yritysten kanssa toimineen suorastaan loistavalla tavalla, vaikka pienyrityksiltä puuttuvat suurten toimijoiden resurssit.

– Olemme järjestäneet alan yritysten kesken aivoriihiä ja ideapalavereita, joissa olemme peranneet niitä käytännön kehitystarpeita, joiden kanssa fysioterapeutit käytännön kuntoutustyötä tehdessään kamppailevat. Byrokraattisuus puuttuu tästä toiminnasta kokonaan, mistä syystä myös tuotekehittelyssä olevien laitteiden testaus ja pilotointi, "mikrotason protoilu", sujuu erinomaisesti. Saamme palautteen suoraan ja pystymme viemään tuotekehittelyä käyttökokeiden perusteella eteenpäin viivytyksettä: toimiiko vai eikö toimi – mitä täytyy parantaa.

– Juuri tällaisen kehityskulun seurauksena on syntynyt mm. meille erittäin tärkeä, Innosomi-palkinnonkin voittanut ja US patentin saanut frekvenssianalysilaitte PTC/Vision ja siihen perustuva kudosten mittaussuunnitelma FAM, joka pitkän ja raskaan prosessin jälkeen hyväksyttiin hoidon tarpeen ja vaikuttavuuden todentajana myös sv-korvattavuuden piiriin. Näidenkin laitteiden suuret markkinat ovat maailmalla - niitä viedään jo kymmenen maahan, Jouni Ihme kertoo. ●

Terveysteknologian perustana on innovatiivisuus ja elintärkeä yhteistyö